

SAMPURNANAND SANSKRIT VISHWAVIDYALAYA VARANASI (U.P.) - 221002

3.6.6

वार्त्तापत्रेषु ई-गणमाध्यमेषु च प्रत्यक्षविवरणप्रदानाय/ धाराविवरणप्रसारणाय/ परिसंवादकार्यक्रमाय शिक्षका भागग्राहिणो भवन्ति, विवरणानि देयानि।

Teachers participate in the live commentaries/ lectures/ discussion programmes/on the print and electronic media. Provide details.

शिक्षक लाइव कमेंट्री/व्याख्यान/चर्चा कार्यक्रमों/प्रिंट और इलेक्ट्रॉनिक मीडिया में भाग लेते हैं। विवरण प्रदान करें।)

वार्तापत्रेषु वैद्युतिकगणमाध्यमेषु च प्रत्यक्षविवरणप्रदानाय धाराविवरणप्रदानाय परिसंवादकार्यक्रमाय च सम्पूर्णानंदसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य विभिन्नविभागीयाः शिक्षकाः अधिकारिणः प्रशासकाश्च असकृत् भागं गृह्णन्ति। अतः एतादृशक्षेत्रेषु कार्यक्रमाः अपि प्रचुरमात्रेण आयोज्यन्ते । अत्र अस्माकं विभागीयाः प्राध्यापकाः प्रस्तुतीकर्तुं परिचर्चां कर्तुं च प्रयतन्ते। विश्वविद्यालयीय गाण्डीव नामकं संस्कृतवार्ता पत्रिकायाम् अपि अस्माकं शिक्षकाणां सक्रियभागग्रहणं वर्तते एव। विशिष्य दूरदर्शनादिषु सर्वकारीयेषु माध्यमेषु सक्रियसंवादकार्यक्रमेषु शिक्षकाणां भूमिका विद्यते । तेषाम् अत्र क्रमशः उदाहरणानि प्रस्तूयन्ते -

1. **वार्तापत्रम्-** अस्मात् विश्वविद्यालयात् गाण्डीव नामकं संस्कृतवार्तापत्रम् संचालितं वर्तते। संस्कृतक्षेत्रे सर्वेपि आदरत्वेन इदं गाण्डीवपत्रं प्रसिद्धं वर्तते। अत्र पंचवर्षे बहूनां अध्यापकानां शोधपत्रं प्रकाशनं भवति स्म भवति च। तथा च वार्ताश्च सततं प्रकाशमानाः वर्तन्ते। गाण्डीवसंस्कृतवार्तापत्रे प्रकाशितानां शोधपत्राणां कानिचित् विवरणानि प्रदीयन्ते।

2. **ईगणमाध्यमेन-प्रत्यक्षविवरणम्-** अस्य विश्वविद्यालयस्य अनेके आचार्याः फेसबुक माध्यमेन ई-प्रूफमाध्यमाने च धारावाहिकं प्रसारणं च कुर्वन्ति। यथा-

1. प्रो.हरिप्रसाद अधिकारी महाभागाः श्रीमद्भागवतस्य, श्रीमद्भगवद्गीतायाः बोधिचर्यवतारस्य च प्रतिदिनं सायंकाले तत्त्वबोधनाय फेसबुक पेज--- तुलनात्मकधर्मदर्शन विभागः अथ च यूट्यूब चैनल धर्म एवं दर्शन माध्यमेन व्याख्यानं करोति। तद्यथा-

अन्तर्जालिकमाध्यमेन कृतव्याख्यानानि

फेसबुक पेज -तुलनात्मकधर्मदर्शनविभागः-

<https://www.facebook.com/HEADOFTHEDEPARTMENT/>

धर्म एवं दर्शन -<https://www.facebook.com/>

यूट्यूब चैनलधर्म- एवं दर्शन-

https://www.youtube.com/channel/UCGy9hntf7Asfxm9tb4SQqBw?view_as=subscriber

बोधिचर्यावतार

https://youtube.com/playlist?list=PLYCCfgYEm29h_pQINvRcUgh3GJHhC7Qyi

उपनिषद्

https://youtube.com/playlist?list=PLgueeJ51RfUiYeeXNPI2y_CkYTicyKLam

श्रीमद्भगवद्गीता

<https://youtube.com/playlist?list=PLgueeJ51RfUhr7CkxotByU7FwFutPghiJ>

श्रीमद्भागवत प्रथम स्कन्ध

<https://youtube.com/playlist?list=PLYCCfqyEm29hRJwv-7vNvQtliw21RrIQ>

श्रीमद्भागवत द्वितीय स्कन्ध

<https://youtube.com/playlist?list=PLYCCfqyEm29i68xXSOX-IDFx5kZH9mCbP>

श्रीमद्भागवत तृतीय स्कन्ध

https://youtube.com/playlist?list=PLYCCfqyEm29gVaV3_JiX2-rBj3uBib636

श्रीमद्भागवत चतुर्थ स्कन्ध

<https://youtube.com/playlist?list=PLYCCfqyEm29hv5fESI5oDIP5CA0Hn0XZG>

श्रीमद्भागवतमहापराण व्याख्यान : (स्कन्ध-पञ्चम)

https://www.youtube.com/playlist?list=PLYCCfqyEm29jmF8yCjBEgVSUd_XdSSkT1

श्रीमद्भागवत षष्ठ स्कन्ध

<https://youtube.com/playlist?list=PLYCCfqyEm29hFKhhLcyxNvWSz35pE6XIJ>

श्रीमद्भागवत सप्तम स्कन्ध

https://youtube.com/playlist?list=PLYCCfqyEm29joeGKra40f_UFXf1HI8og

श्रीमद्भागवत अष्टम स्कन्ध

<https://youtube.com/playlist?list=PLYCCfqyEm29iCsx6UP2uxNocqLELulePr>

2. प्रो. रमेशप्रसादः आचार्यः बुद्धसिरीज कार्यक्रमं निर्माय अनेकान् बुद्धसम्बन्धि ग्रन्थान् अपाठयत्। तद्यथा-
<https://youtube.com/@prof.rameshprasad635?si=ffQ51LUTaai64fIQ>
3. प्रो. दिनेशकुमारगर्ग महाभागः कान्दकीयनीतिसारस्य लघुसिद्धान्तकौमुद्याश्च ऑनलाइन माध्यमेन प्रशिक्षणम् अकरोत्।
4. डॉ. विजयकुमारशर्म महोदयः ऋग्वेदभाष्यभूमिकायाः, देवताध्यायब्राह्मस्य, गोभिलगृह्यसीत्रस्य, वेदशाखापर्यायलोचनदि ग्रन्थानां सामवेदस्य च अध्यापनं प्राकरोत्।
<https://youtu.be/tXynpZUnlfQ?si=rJ80RRccznSSDC3n>,
https://youtu.be/2kYjM7R_u8I?si=feUmVH4EPXF7-c3o,
<https://youtu.be/tXynpZUnlfQ?si=dEm-ZX4aLuA5JTXy>,
<https://youtu.be/PpyEveeiNQ0?si=N3wZAztIkfLdMB9->
5. सहायक आचार्यः डॉ. सत्येन्द्रकुमार यादवमहोदयः आचार्ययास्कृत निरुक्तग्रन्थस्य शिक्षणं प्राददात्।

6. सहायक आचार्य: डॉ. दुर्गेश पाठक: दिनकरी टीका सहितायाः न्यायमुक्तावल्याः अध्यापनं ऑनलाइन माध्यमेन कृतवान्-

https://youtu.be/rhLju_yFZms?si=Gf3fmMMOWIKHRI8I

7. सहायक आचार्य: डॉ. मधुसूदनमिश्रः ज्योतिषशास्त्रसम्बन्धि मुहूर्तचिन्तामणि ग्रन्थस्य अध्यापनं कुर्वन् अस्ति।

8. सहायक आचार्य: डॉ. विजेन्द्र कुमार आर्य महोदय व्याकरणविभागस्य पाठ्यक्रमे पाठ्यमानस्य वाक्यपदीय ग्रन्थम् अधिकृत्य विस्तरतः अध्यापनं कृतवान्।

9. सहायक आचार्य: डॉ. विजयकुमार शर्मा द्वारा विश्वविद्यालयस्य फेसबुक पेज एवं यूट्यूब माध्यमेन **श्रुतिनिःस्वनः** इति योजनाम् आधारीकृत्य वेदविभागीय पाठ्यक्रमेषु निर्धारितः सामवेदस्य ग्रन्थान् अध्यापनं कृतवान्।

ई-गणमाध्यं- विश्वविद्यालयस्य फेसबुक पेज माध्यमेन **शास्त्रप्रौढिः** इति आधारीकृत्य अत्रत्या आचार्याः शास्त्रि आचार्य कक्षासु प्रचाल्यमानान् /ग्रन्थान् अधिकृत्य जिज्ञासुभ्यः छात्रेभ्यः अध्यापनं कर्म कृतवन्तः।

Registrar
Sampurnanand Sanskrit University
Varanasi